

HLAS DOMOVA

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY

FREE CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Ročník XVI

Melbourne 19. září 1966

Číslo 19.

Po Marně a po Verdunu

Francouzský neutralismus

Francie rada kdysi v našich srdcích výsadní postavení. Postarali se o to bojovně od Macaya a Verdunu, kteří vedle "hochů od Zborova" nejvíce se zasloaželi o vytvoření československého státu.

Bylo je*»»» přirazené, že tato láska rostla. Naše demokracie byla postavena podle ftaaaQBasiéafao vzoru, obdivovali jsme francouzskou kulturu, a základem naší fcwáioaaaasi v neklidném světě byla smlouva s Francií. Nepovšimnuta zfsiaaa faJ*?.. která ta zem zachvátila, a když došlo k Mnichovu, obviňoval jsme spíše "zrádný Albion", který s námi žádnou smlouvu neměl, než fandi, která byla k ozbrojené pomoci smluvně zavázána.

Asi «A*»*»*» afeobceni v druhé světové válce ani poválečný chaos nedokázaly úpbat vyhladit staré sympatie. Když se to tak vezme, naše přátelství k ftr33303L tardsate často hodně nekritické, bylo docela pochopitelné a celkem ospravesstažtelBéi protože slušní lidé by neměli zapomínat na staré dluhy.

MK2321 JGM.GR TIPXIIIC
pédfasBaač ídL že Česko-
sWtaáj» vděčilo Fran-
cs akspoB. jáo určité mi-
ry za stoji existenci. -

De. GenSeova Francie

Je dost zaozne, ze v
toss. sszsém závazku nut-
no yieáai: vysvětlení sku-
eečaasL že naše staré
symsaaác nezašly ani s
geseaãem de Gaullem,
a. Še se £ my demokratic-
tí apcAKri účastníme na
razných stranách veliké
«k&asy.-fcierá se rozpřed-
ia inoiesfi aové de Gaul-
leorr Francie.

jSMbrri z nás věří ve
sgjEžvaosE nové francouz-
ské poitScy a pustili se
s jaeišeslním elánem do
aiaelište důkazů, že je-
-OBH áe Gaulle postavil
ixsaai znovu na mapu
srěsa. a. že jenom on
predsavTaje hráz proti
afiseriehémE vlivu, který
ptxBarwaje- posvátnou
e-rcfssacoci kulturu.

Spolu s gauilisty jsou
aStieři z nás ochotni
vešit tvrzení mnoha
róch komentáto-

Prof. Hlavatý opět v cele SVU

wme tl nn byl slavnostně zanažen na jvoiumoi,-
ské Bzúvershé v New Yorku III. sjezd Společnosti
pro vědy a umění, kterého se zúčastnili osobně nebo
aaáastými písemnými projevy českoslovenští vědci,
Bimějo a Bieráti ze všech světadílů. V úvodu bylo
kaastziQvino, že počet členů SVU překročil 1.000.

T rámci sjezdu bylo v třech dnech předneseno
138 vědeckých a literárních prací, které byly rozdě-
leny d@ 14 stopin. Přednášky byly v jazyku českém,
slovenském, anglickém, francouzském nebo němec-
kém. V Canaegie Recitál Hall se konal koncert ze
skladeb Karla Boleslava Jiráka a Bohuslava Marti-
na, Ba němž účinkovali čelista František Smetana a
pianistka Iydia Smutná-Štěrbová, na Kolumbijská
universitě byla výstava dopisů, publikací a rytin čs.
exulantů v 17. století atd.

Xa valném shromáždění byl zvolen předsedou Spo-
lečnosti pro vědy a umění světoznámý matematik
profesor dr. Václav Hlavatý (který už byl prvním
předsedou SVU v r. 1957) a generálním tajemníkem
dr. Vojtěch Andič, profesor ekonomie na universitě
v Albany.

K sjezdu se vrátíme v příštím čísle.

ru, ze ve stagnaci zasta-
ralé západní politiky de
Gaulle a nikdo jiný
představuje svěží a po-
krokové myšlení, které
jednou vyhojí všechny
bole&ti světa.

Nacionalismus

a neutralismus

Budiž piám odpuštěno,
že nemůžeme souhlasit,
a budiž nám dovoleno
se zeptat, co zбудe z de
Gaulleovy francouzské
politiky, zbavíme-li ji ná-
nosu učených debat,

Asociálové se rotí proti vydobytkům revoluce

Od Šumavy k Tatrám

V jejich čele krácejí muži čísel. Neošlehání laskavými vánky našeho Pola-
>í a necitelní k citům zapadlého krajana, který po letech spatřuje naši krá-
nou, ale chudičkou zemi, chladně prohlašují, že by se z návštěvníků dalo,
*ytáhnout víc peněz.

Na drutie straně se
asociálně vyjadřují v
tom. smyslu, že náš děl-
ník, horník, družstevník
ba i pracující inteligent
se peleší v přepychu, kte-
rý má právem mamonu
být vyhrazen majetným
přespolním.

mythu a legend o vseve-
doucnosti válečného ve-
likána.

Na dně toho všeho
nalezneme dva základní
kameny, na nichž celá
jeho politika spočívá, to-
tiž nacionalismus a ne-
utralismus. A budiž nám
pak povolena ještě jedna
otázka: od kdy předsta-
vuje vyhraněný naciona-
lismus pokrok a od kdy
představuje neutralismus
v zápase demokracie s
totalitní ideologií svě-
žest?

Otázka neutralismu

Afii ten nejoddaněji
de Gaulleúv titel se as
nepokusil popírat jeh-
zanícený nacionalismus
Najdou se však jistě bo-
jovníci, kteří rozhorlení
popřou nařčení z neutra-
lismu.

Nezávislost neznamen;
neutralitu, řeknou. Je
nomže jak jinak než ja-
ko neutralismus vidět ne-
závislost, kšerá říká, ž<
je třeba vytvořit' mez
Spojenými státy a komu
nistickým světem třet
blok, že americký vir
musí být vytlačen z Ev-
ropy a že Francie nemí
ní být zavlčena do vál-
ky nezodpovědnou poli-
tikou Spojených států'
A jak jinak než neutra-
lismem možno vysvětlí
náhlou úctu, které se •
komunistickém táboře, di
Gaulleova. Francie těší'

<Pokračování na str. 2

Buržoazní badatelé o socialismu - kremlinologo-
vé - se těší např. na to, že prý s rostoucím bla-
hobytem se budou stírat charakteristické rysy
socialismu a komunismu, ten že bude méně tvrdý
a neústupný vůči imperialistické politice, , že s
ním bude lehčí pořízení - třeba historie i sou-
časnost nedávají důvod k podobným kombina-
cím. Zejména mnoho takových úvah se objevilo
v souvislosti se zaváděním nového způsobu ří-
zení hospodářství v některých socialistických ze-
mích. Levičáckí sektáři a dogmatici, mateni svým
zúženým zorným polem, docházejí k obdobným
závěrům, i když z jiných stanovíšť. "Moderní
revizionisté" v čele SSSR i jiných socialistických
zemí prý kladením tak velkého, ba přehnaného
důrazu na rychlý růst hmoEné úroveň oslabují
prý revoluční činnost lidu, vytvářejí netečnost
k osudu chudých a bojujících národů a vedou
prý své země tam, odkud revolucí vyšly, tj. ke
kapitalismu ... Emil Šíp v RP, Praha

ZROZENÍ K SVOBODĚ ?

Kapitán Benson byl poslancem australské labou-
ristické strany, a náš úvodník by se mohl docela
dobře jmenovat "Případ kapitána Bena". To pro-
to, že otázka, jestli jsme opravdu stvoření k svobo-
dě, je s případem tohoto bývalého kapitána ponor-
ky úzce spojena.

Bensonova aféra má několik zajímavých aspektů.
Mohli bychom popsat celou stránku úvahami o tom,
jestli měl nebo neměl v parlamentě pravdu, když "
řekl, že Australané musí být ve Vietnamu už pro-
to, že jsou k tomu zavázáni smluvním podpisem.
Mohli bychom popsat další stránku nářkem nad
jeho vyloučením ze strany. Mohli bychom se Maci-
kem hrabat v iabouristických troskách a hledat od-
povědi na io, proč je té straně jeden extrém příja-
telný a druhý nepřijatelný. Samozřejmě bychom
se mohli v mnoha obměnách ptát, co je tak zvrhle-
ho na Výboru na obranu Austrálie (Defend Australia
Committee), o němž jsme zatím neslyšeli nic horšího,
než že v něm jsou také členové liberální strany a
DLP? A jedním dechem mohli bychom se ptát, co
je tak přijatelné na všech těch soupeřnických orga-
nizacích a jednotných kandidátních listinách s pří-
slušníky Komunistické strany Austrálie, které la-
bouristická strana velkomyslně toleruje?

Jenomže kata by nás všechny ty nářky a otá-
zky dostaly? K závěru, že australští socialisté ještě
nevyšli z devatenáctého století? K závěru, že smlou-
vy jsou uzavírány proto, aby se z nich hledaly klíč-
ky ven? K závěru, že to nejsou jenom australští la-
bouristé, kteří činí ze "zástupců lidu" hlasovací
mašiny?

To všechno jsou staré známé věci, a nás Bensonův
případ stejně zajímá z jiného a daleko širšího hle-
diska.- Neupoutal nás proto, že se někdo postavil
proti politice, s níž nesouhlasíme, ani proto, že tím
citelně poškodil stranu, která je exponentem té po-
litiky. Upoutal nás úžn, že představuje vzácný a uží-
tečný kontrast, černá barva vynikne vedle bílé a
navyklé, přijaté a proto téměř neviditelné zlořády
ukáží se v plné nahotě teprve lidským činem, který
z nich strhne pozlátka, jež jsme na ně pokrytecky
navěsili.

Případ kapitána Bena vypadá iako veliký čin,
protože v naší malé době a v naší malé společnosti
je něčím otřásajícím, jestliže je někdo ochoten, risko-
vat existenční žlaby za tak bezvýznamnou věc, ja-
kou je osobní přesvědčení.

Dobrodiní kontrastu zaostruje obraz a rozšiřuje
zorný úhel alespoň těm lidem, kteří jsou vůbec o-
chetni se dívat: zaostruje ošklivý obraz bezpáteřních
hlasovacích mumii tzv. demokratických parlamentů;
dává vystoupit mřížím sociálního a intelektuálního
shobismu, jimiž se obklopujeme: ukazuje kobky ži-
votů pod pensí; zaměřuje kužele reflektorů na ku-
kané věrných partajních duší: odhaluje pokrytectví
lidí, kteří tváří v tvář útočníkovi dělají z ustrašené
nouze mírovou ctnost.

A samozřejmě, všechno v počtu a dohromady
klade před nás veliký a tučný otazník, jestli my lidé,
nejvyšší forma života na světě, jsme byli opravdu
zrozeni k svobodě.

Na plátnech biografů ukazují právě film o životě
ochočené lvice Elsie, který se jmenuje "Narozena svo-
bodná". Ústředním námětem tohoto filmu je probl-
ém, jak naložit s dorostlou lvicí, která byla vycho-
vána jako domácí kočka a která se proto nedovede
(Pokračování na straně 2)

Published by F. Váňa,

8. Moorhouse St., Richmond E. 1., Vic.

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

(Pokračování na str. 2)

Francouzský neutralismus

(Pokračování se str. 1)

Snad jedině, co na de Gaulleově politice v poslední době nebylo neutrální, byla jeho řeč v Kambodže, která nenechávala nikoho na pochybách, že podle jeho názoru nemají Američané ve Vietnamu co pohledávat. To už opravdu nebyl neutralismus, to bylo docela otevřené zběhnutí.

Privátní spor

Pomalu, kradmo a pokoutně je do nás gaullismem vpravováno, že to, co se kolem nás odehrává a čem se pořád ještě říká studená válka, není vlastně nic jiného, než nějaký privátní spor Spojených států se Sovětským svazem, s nímž nikdo jiný nemá co společného, a nač si tedy pálit prsty.

Jenomže, při zdravém rozumu a minimální paměti, jak se ty Spojené státy do toho "privátního" sporu se Sovětským svazem dostaly?

Nebylo to právě v poválečných akcích, které zachránily na jihu Evropy Řecko, nahoře Berlín, vystavěly obrannou hráz napříč Evropou a vrátily spolu s Marshallovým

plánem zapadni Evropě hospodářskou a politickou stabilitu? Co by se bylo stalo, kdyby kdysi Truman uvažoval podobně, jako de Gaulle dnes, a odmítl zaplést Ameriku do nějakého privátního evropského sporu? Byl by dnes de Gaulle znovu v exilu, Dod drnem, anebo udrž-

bářem v kolchozu?

Studená válka není privátní spor Spojených států se Sovětským svazem. Je to spor nás všech. Je možné se lišit v detailech, je možné nesohlasit v otázce taktiky a přesto zůstat v jednom táboře. De Gaulle však už dávno překročil přátelské meze trucovi-

tého spojence. Jeho místo není v táboře západních demokratů, ale je mezi neutralisty Nehruova a Nasserova typu.

Taková je nepříjemná podstata de Gaulleovy Francie, na níž nemohou nic změnit sentimentální vzpomínky na hrdiny od Marný a od Verdunu.

-kw-

Od Šumavy k Tatrám

(Pokračování se str. 1)

Plánem zapsaným v :hu a finančně výhodnému sbratření se zahrnutí Čechoslováci. I při vší dnešní bidě ná člověk hřejivý pocit, :dyž čte tyto úvahy. 5te-li takové úvahy od- iodlaný bojovník za prá- 'a pracující třídy, musí je velmi zachmuřit.

Reakce a asociálové z ninisterstva financí zve- lají hlavu a prohlašují:

"Je otázka, zda je ro- mné a pro republiku rentabilní, aby velká čas; ážeňské kapacity, zvlá- ě ve světoznámých láz- lích, připadala na re- creaci a lázeňskou péči Revolučního odborového mutí."

Asociálové by rádi ;budovali cizinecká ghe- :a: "Je. otázka, zda by

nestačilo, aby se naši li- :de rekreovali a léčili pře- vážně jinde, než právě v Karlových Varech, Ma- riánských Lázních, Pieš- ťanech, v Tatrách? . .

"... Bylo by dobré dát lidem v pohraničí možnost, aby se turistickým ruchem živili. Proč by tam neměli mít 3-4 lůžka pro cizince a pro- dat jim třeba mléko a vejce?", pravi týmž de- chem tito asociálové, kteří se jenom obávají, že tento druh svobodné- ho podnikání by nara- zil na "ideologický prob- lém".

Ekonomická revue (č. 4-66) už probírá tuto otázku zcela nezastřeně a nemluví o ideologii. Prostě konstatuje, že "ce- nově rozdily na rozdíl- ných cenových hladinách (socialistických států a kapitalistických zemí - pr.) mají značný význam v neobchodních platech, u nichž reálná výše pla- tu je v- mnoha případech přímo závislá na vnitřní cenové hladině přísluš- ného státu. . . Na prv- ním místě ovšem stojí cizinecký ruch".

Pro poučení těm, kte- ři se stále domnívají, že turistická amnestie a tu- zexové vyděračství • je známkou liberalizace, ci- tujeme z dlouhého člán- ku alespoň toto:

"Tuzex mobilizuje i ty devizové prostředky, které by naše hospodář- ství jinak těžko získáva- lo a které by zůstávaly mezi obyvatelstvem, po- něvadž by nebyla splně- na odvodová povinnost."

Pokud víme, je tohle první jasné přiznání o dvojité užitečnosti Tuze- xu. Nevydírání jenom na nás, ale i na občanech republiky, kteří jsou nu- cení se zbavovat rezerv , za tmvycYi Yvospo&áx- t ských okoYnosá.

£ Ekonomická revue vša ^ Víkit ytvmiNi.

ZROZENÍ K SVOBODĚ?

(Pokračování se strany 1)

sama o sebe postarat v širokém světě venku. Před ní, nebo vlastně před její majitele, byly postaveny dvě možnosti: bezpečí a zaopatření zvětrí zoolo- gické zahrady nebo rizika a zápasy svobodného ži- vota venku.

A zdá se nám, že lidé všude ve světě stojí před podobným problémem a houfně zalézají do klecí obor a zoologických zahrad.

Mezi lidmi je strašně málo lvů. Kapitán Benson, který byl právě zatracen svou stranou, je možná jedním z nich. Říkáme "možná", protože mezi křeč- ky může vypadat nejenom lev jako lev;

-kw-

VSEM BÝVALÝM CS. ZAHRAŇIČNÍM
VOJÁKŮM VE VIKTORII !
Zveme Vás všechny a členy Vaší rodiny na
PRVNÍ SEZNAMOVACÍ SPOLEČENSKOU
BESEDU SPOJENOU S VEČERÍ

která se bude konat

v sobotu dne 24. září 1966 v 7 hod. večer

v místnostech hotelu Elizabeth,
317 Elizabeth St., Melbourne-City.

Bližší informace a přihlášky:
tel. 67-4040, 94-6635, 67-1133

ZE DNE NA DEN

7. 9. Jihoafrický minister- ský předseda Hendrik Verwoerd byl zavražděn při zasedání parlamentu v Kapském městě. Pacha- telem je D. Tsafendas, mulat z portugalského Mozambiku.

9. 9. Zvláštní soud v Dža- kartě odsoudil bývalého ministra Jusufa Muda Dalama k smrti pro zpro- nevěry, podvody atd. Byl též žalován proto, že ne- oprávněně zakoupil v ČSSR 1.500 pušek a pisto- lí a zásobu nábojů, které .dodal před loňským říj- nem komunistickým po- vstalcům.

10. 9. Rumunský mini- sterský předseda Maurer navštívil Řecko.

12. 9. Francie explodovala v Pacifiku další nukleár- ní bombu. Pokusům -při- hlížel prezident de Gau- ile.

— Bylo oznámeno, že koncem tm. budou pro- puštění ze Spandavské věznice váleční zločinci Baldur von Schirach a Albert Speer. Oba byli odsouzeni norimberským soudem na 20 let žaláře.

— Voleb do ústavodárné- ho shromáždění v Jižním Vietnamu se zúčastnilo přes 80% oprávněných voličů. Výsledek je pova-

žován za velký úspěch saigonské vlády, protože volební kampaň, provázel aktivní odpor komunistů a pasivní odpor některých budhistů.

14. 9. Novým minister- ským předsedou Jihoafr-ické unie se stal bývalý ministr spravedlnosti Vor- ster, který byl za války internován pro své sym- patie k nacistům.

15. 9. Konference zástup- ců Britského společenství národů v Londýně věno- vala téměř všechn čas problému Rhodesie. Dů- vodem byl tlak barevných členů, kteří žádali důraz- nější zákrok proti Smi- thově vládě a poukazova- li na neúčinnost dosavad- ních sankcí.

— Nejnovější američtí astronauti P. Conrad a R. Gordon přistáli bezpeč- ně po 71hodinovém letu vesmírem.

16. 9. Pekingská vláda se snaží alespoň částečně zmírnit řádění svých Ru- dých gard, protože prý ohrožují úspěch letošních žní.

— V Sarawaku bylo vy- hlášeno stanné právo. Dů- vodem je, že malajsijský .ministr pro Sarawak Ste- phen Kalong ÍSfingkan • od- mítl odstoupit.

ČESKOSLOVENSKÁ ŠKOLA V MELBOURNE

Vás srdečně zve na

SPOLEČENSKÝ VEČER

který pořádá v sobotu dne 8. října 1966

v sále hotelu Elizabeth, 317 Elizabeth St., City

TANEC A PESTRÝ PROGRAM

Začátek v 8 hodin večer, konec v 1.30 hod.

Vstupné (včetně večeře) \$ 3

Ke koupi velký výběr všech nápojů

vstupůvek a rezerv míst*.

te\ 9V766\ (^ m f e ^ náioAl-WO ^Vá&ová^

Výtěžek zábavy bude použit na udržování české školy

1966 — 1966
K oslavě tisícího výročí křesťanství v Polsku pořádá Polský filatelistický kroužek v Melbourne
VELKOU VÝSTAVU ZNÁMEK
ve dnech 8. a 9. října v Kosciusko House,
313 Latrobe St., Melbourne-City

Připomínáme „současné bratrům Čechům tisící výročí příchodu české kněžny Doubravy do Polska
Výstavy se zúčastní i čs. filatelisté

Zařizujete-li byt nebo dům, poraďte se s námi!
Jsme výhradními representanty
pro senzační dekorační materiál

FIBREGLASS

DODÁME VÝHODNĚ VŠE POTŘEBNÉ
z místního i dovezeného materiálu

Cxptsitte jfurmsijmgá Co. Hfc.

1 a Carters Ave., Tóorak Village, Vic.

Telefon 24-2044

Porada i rozpočet jsou nezávazné a zdarma

Spokojenost po léta — naleznete u Leta!

HOTEL ELIZABETH

317 Elizabeth St., Melbourne-City

komfortní ubytování se stálou pozornou ob- sluhou. Denní tarif \$ 5.00 včetně snídaně prvotřídní kontinentální obědy i večeře (např. vepř. kolínko se zelím 70c, vepř. kotlet 60c, guláš 48c a velký výběr dalších jídel). Jídla je otevřena denně mimo neděle

m&Tvostedci ^otáuáame.

taaetm iáWrs, svaflls, a, ramfe osYm

Telefon (6 linek) 67-9633

Srdečně zve Jožka Let

ČESKOSLOVENSKO VE ZKRATCE

— Bratislavská Fráca píše 4. 8. o případu automechanika Jozefa Imana, který obchodoval s automobily, čímž si vydělal 30.000 Kčs. Z prodejní ceny posledního auta, které v ČSSR prodal, si ponechal 20.000 Kčs a uprchl do Rakouska, kde je proměnil na šilinky. Z Rakouska se vystěhoval do Ameriky, odkud se však za 1 rok vrátil na základě amnestie presidenta do Bratislavy. Práca dále píše: "Amnestie ovšem zabezpečovala beztrestnost jen za nepovolené opuštění Československa, nikoliv však za spekulaci. Protože ho otnesní soud usvědčil z tohoto trestného činu a též z ohrožení devizového hospodářství (za prodané koruny ve Vídni), vyměřil mu 3 roky ztráty svobody bezpodmínečně."

— V příštím roce vypraví Čedok několik leteckých výprav na Světovou výstavu v Montrealu. Připravují se dva typy zájezdů: 10denní cesty s pobytem převážně v Montrealu a lódfvnni cesty spojené s návštěvas též jiných misí Kasaay a USA. Cena bude telena 1500 Kčs.

— Na 29. a 30. září je svolána XIV. pieaámí schůze ÚRG, kteiá. se bude zabývat čtíttoa pětiletkou. Koncem srpoa odletěly delegace "6KO na Kubu, na Cejim. a o® Japonska.

— V Kariovýck Varech je už 7 nočsí ávooleťá střední ekBQQueiefcš škola cestovníl» rachy, kterou prask» 2MS© žáků, velkou většino». děvčat. Done dávna sešyi o absolventy zájem, s rozvojem turismu v posledních dvou letech přesahuje poptávka vysoce isabldku - tvrdí resSaeI sfaaiy Dubský.

— Týdeník. Němců v ČSSR Vdkszeitung uvádí ve výzvě k. čtenářům 15. 7., že -někteří "naši spoluobčaoé, Meří požádali o vysšasDiráni dostali v iěsarfa dnech povolení k vycestování a připravují se nysi na to, opustit repafofjrar. Stěhuji se do Západního Německa.

— Na psavé straně pan-kráekéa» předmostí nuselskéee raestu v Praze má začít v r. 1969 výstavba stžssTtto vědeckých a technických informací - silila pracovišť a mezinárodního střediska ČSAV, Úxaria pro patenty a vynálezy, Ústřední knihovny patentové literatury a Ústředí vědeckých, technických a ekonomických isfosiuaci, jehož součástí je Státní technická knihovna. která pak opustí K^rr^e^firmrn

— Na oficiální návštěvu Československa přijela (citujenie z Pravdy) "Její císařská Výsost iránská princezna Ashraf Pahlaviová". Na Hradě ji přijal A. Novotný.

— V druhém pololetí právě zahájeného školního roku má být zrušeno vyučování Q sobotách. Ze zkrácené vyučovací doby má však být odstraněno vše, co školu zdržuje, např. různé sběry, sporení žáků, distribuce tisku atd.

— V bratislavském Slovaftu ve Vlčím Hrdle se konala 25. srpna slavnostní schůze k oslavě ukončení první etapy výstavby, které se zúčastnily delegace vlády a KSČ. Kombinát má produkovat v roce 1970 výrobky v hod-

notě 3,4 miliardy Kčs, což představuje 12% plánovaně celostátní výroby chemického průmyslu. Na Slovaftu byly dosud postaveny téměř 2 miliardy Kčs a do r.v 1970 k tomu přistoupí dalších 1,2 miliard Kčs.

— V Brně byli odsouzeni K. Kvašňovský, M. Endl, A. Štastný a J. Hadeš na 12 až 14 měsíců vězení nepodmíněně, že v podnapilosti zbili surově příslušníka Věřejné bezpečnosti. Jejich "výkonu" prý přihlíželo 500 lidí.

— Na Karlově universitě v Praze se konal VII. kongres prehistorických a protohistorických věd za účasti téjyiēr 1.400 delegátů z 52 států.

— Na VB Brno probíhá vyšetřování početné skupiny mladistvých násilníků, kteří po dobu 14 dnů přepadali osamělé chodce nebo jednotlivé skupinky ve středu Brna. Žatím byla dokázána trestná činnost 20 členům gangu, jehož náčelníkem byl 17letý Petr B., přezdívaný "Davy".

— Průtrže mračen a krupobití způsobily značné škody na několika místech Východočeského kraje. Na Semilsku byly zatopeny domy v obcích Perimov, Roztoky, Mříčná a Levinská Olešnice. Velké škody hlásily i okresy Ústí n. O. a Rychnov.

— Na pozvání ÚV KSČ přiletěli do Prahy předsesta Komunistické strany Austrálie Richard Dixoi s manželkou a člen ÚV KSA Alec Robertson. Přijal je též Novotný.

— Ve věku 75 roků zemřel čs. historik a teoretik výtvarného umění dr. Jaroslav Pečírka.

— Život strany uveřejnil tabulku sociálního složení obyvательства v ČSSR: k 31. 12. 1965 bylo dělníků (a jejich rodin) 58,4%, zaměstnanců 29,7%, družstevních rolníků 8,2%, ostatních družstevních výrobců 1,1% jednotlivě hospod. rolníků 2,2%, příslušníků svobodných povolání 0,1% a řemeslníků a živnostníků 0,3%. Podle národnosti bylo v r. 1964: Čechů 9y158.000, Slováků 3,994 tisíc, Maďarů 546.000, Němců 136.000, Poláků 69.000, Ukrajinců a Rusů 56.000 a ostatních 45.000, celkem 14.004.000. V KSČ je organizováno 12% všeho obyvatelstva a 17,2% občanů nad 18 let. Ve straně je 0,8% členů, kteří do ní vstoupili před

rokem 1945, dale celkem 58,4% členů, kteří se dali zapsat do konce roku 1948.

— Před rokem došlo u Deštné k srážce vlaku s nákladním autem, na němž jeli studenti na chmelovou brigádu. 10 chlapců bylo přitom zabito a 36 zraněno. Soud nyní odsoudil, závoraře M. Hejnu na 8 let a J. Kostku na 3 leta, řidiče auta F. Westfála a pomocníka strojvedoucího B. Suchého na 18 měsíců žaláře.

— Okresní soud v Ostravě odsoudil 7 dělníků Vítkovických staveb v Ostravě - Kuncicích do vězení od 6 měsíců do 2 let a k peněžitém trestům od 500 do 3.000 Kčs, protože odcizovali ze skládky barevných kovů měď a olovo a prodávali je Sběrným surovinám.

— Senát okresního soudu v Bruntále vynesl rozsudek nad Slčlennou skupinou rozkrádačů mlékárenských výrobků (viz minulě číslo HD). Hlavní viníci dostali tresty vězení od 4 do 11 let, někteří též peněžité tresty od 10.000 do 30.000 Kčs.

— Ve věku 57 roků zemřel v Praze sólista Národního divadla A. Votava.

— Novotný přijal v nástupní audienci nového amerického velvyslance Jakoba Dyneley Beama.

FEC/H

Manévry čtyř armád

Rámus s Vitavou

V Československu se právě válčí bubnem. "Války" se ovšem účastní i skutečné armády s tanky, letadly, nosiči raket, parašutisty i velitelskými štáby; jde o dosud největší manévry, pořádané armádami států Varšavské smlouvy, největší manévry na československém území vůbec. Rozsah cvičení, které dostalo název "Vltava", však není tak důležitý, jako publicita, které se mu už předem dostává a která se chystá o hlavních dnech.

Již v druhé polovině srpna přinášela např. čs. televize reportáže o přípravě různých vojenských jednotek i o přípravách "pracujících v závodech" na slavné vítání bratrských sovětských, východoněmeckých, maďarských a československých jednotek, které zasáhnou do "bojů". Patričnou bojovou náladu všemu lidu pak měly dodávat televizní programy jako "Rakety na stráž míru" či odborná novinová pojednání o civilní protiletectvé obraně nebo vyprávění na téma "My a atomová vojna" atd.

Program manévru ovšem předem nebyl ohlášen, ale lze očekávat, že "nepřítel" napadne jižní povodí Vltavy ze západu, ale východ jednotky útok odrazí nepřitele zničí.

Praha i Moskva hlásí, že do "bojů" zasáhne i nejrnodnější zbraně včetně raket typu země-země, jakož i velké množství výsadkových jednotek. Aby se svět dozvěděl, co vše armády Varšavského paktu mají, bude zřízeno "v jednom místě soustředění vojsk" mezinárodní tiskové středisko. To bude také zabezpečovat denní zpravodajství pro pořad Televizní noviny. Filmy, každodenně natočené přímo v terénu, mají být zaslány do pražského televizního studia tak, aby se objevily již večer na domácích obrazovkách. Pro Intervizi i pro Eurovizi se budou rovněž připravovat filmové reportáže.

V rámci manévru má se též pěstovat ve zvýšené míře družba a to nejen mezi příslušníky čtyř

"bojujících" armád, ale i mezi třemi zahraničními armádami a československým obyvatelstvem.

"Na mnoha místech jistě přijdou občané přímo za vojáky jednotlivých armád, budou je vítat už při jejich příjezdu do naší vlasti. Ve městech - i na vesnicích jim už chystají nejedno příjemné - překvapení", píše Rudé právo 14. srpna.

Z tohoto vůání nebude vyňato ani východní Slovensko, které bude mít po 22 letech znovu příležitost osvěžit si vzpomínky na Rudou armádu, která tudy bude opět projíždět a to po vlastní ose i po železnicích. Již před měsícem se konaly v jednotlivých okresech Východoslovenského kraje instrukční besedy, kde se objevil mezi příslušníky čtyř

Vyjádření faktu

Bankovní ředitelé na Západě informují veřejnost obyčejně spoustou čísel. Generální ředitel Státní banky československé dr. Otakar Pohl se obrátil k československé veřejnosti dlouhým povídáním v Reportéru (č. 9/66), které se vyznačuje hlavně tím, že se v něm číslům většinou vyhýbal. Některé jeho informace však za zmínku stojí.

Dovídáme se, že pojem "zlatý poklad" je "poněkud zastaralý", k čemuž však dr. Pohl hned k uklidnění dodává, že "je ovšem samozřejmé, že naše republika má část svých prostředků uloženu ve zlatě, takže v tom smyslu zlatý poklad existuje". Neprozradil sice, jak je veliký, ale zato sdělil jiné přednosti čs. státních financí:

"Pokud jde o vnitřní státní dluh z první republiky, došlo k znehodnocení státních dluhopisů při válečné inflaci. Proto pozbyly ceny; k vyjádření tohoto ekonomického faktu došlo v peněžních reformách v letech 1945 a 1953. Po druhé světové válce nebyly státní půjčky vypisovány a mohu tedy říci, že republika je bez vnitřního státního dluhu."

To je ovšem lež. Všechny cenné papíry - tuzemské i cizozemské - musely být složeny do 15. listopadu 1945 do povinné úschovy podle dekretu z 20. října 1945. Zákon o druhé peněžní reformě z 30. května 1953 pak jednoduše stanovil, že se dnem 1. června 1953 ruší pohledávky a závazky z tuzemských cenných papírů. Přiznat tentó druhý zákon (č. 41 Sb., par. 7) v době, kdy se ČSSR uchází o přízeň "kapitalistické" ciziny, by jistě nebylo příjemné.

Republika prý nemá "prakticky" ani žádné státní dlouhodobé zahraniční dluhy. Ty mají jen některé podniky. Střednědobé i dlouhodobé zahraniční úvěry slouží prý v takovém případě k

urychlení hospodářského rozvoje, protože umožňují nákup strojů a strojního zařízení. "Je to zcela běžná obchodní praxe a nevyužívat jí by bylo dokonce proti našim vlastním zájmům", řekl Pohl a dodal: "Naproti tomu máme pohledávky obdobného charakteru a navíc jsme poskytlí některým zemím státní dlouhodobé úvěry ..."

Na pověsti o stále zvyšovaném množství peněz, které je dáváno v ČSSR do oběhu, odpovídá generální ředitel Pohl zase vyhybavě: Má-li laik představu, že tiskneme stále více peněz, zřejmě tu může jít skutečně jen o představu či dojem. Pokud jde o vývoj oběživa, závisí přece jeho objem nejen na, objemu vyplácených peněz, ale i na tom, jak rychle se peníze obracejí a vracejí. Tato proporce se u nás udržuje na správné úrovni, a protože mám možnost srovnávat, myslím, že např. kterákoli kapitalistická země by se při takovém vývoji oběživa, jaký je u nás, cítila více než spokojena ..."

Po ujištění, že nynější čs. cenová politika nespěje k zdražování všeho zboží, že jde jen o dočasné zdražení módních novinek, sdělil dr. Pohl přece jen pár čísel, i když ne o čs. finančním hospodaření, ale o vlastní Státní bance. Ta má základní kapitál stanovený částkou 1 miliardy Kčs a rezervní kapitál v téže výši. Banka "soustřeďuje veškeré dočasné volné prostředky národního hospodářství a používá jich jako zdrojů k poskytování úvěru. ... Vklady obyvatelstva jsou zdrojem pro poskytování úvěrů, protože státní spořitelny ukládají své přebytky u Státní banky". Banka má v centrále a v pobočkách téměř 14.000 zaměstnanců.

O zbankrotovaném hospodářství není radno podávat jasné zprávy.

FEC/s

ZLOBÍ VÁS OČI?

Bolí Vás hlava?

Noste brýle od OPTA 1

OPTO

Capitol House, 109 Swanston St.

MELBOURNE (vedle kina Capitol)

8. poschodí Telefon 63- 2231

DODÁME LÉKY VŠECH DRUHŮ

Vaším příbuzným i bez lékařského předpisu, v nutných případech telegraficky

ČSSR v přímé řeči

NEDOSTATKY VE ŠKOLSTVÍ

Nedostatek učebnic je nemilým doprovodem prvních i následujících školních dní již delší dobu. A letos se blíží stavu, který se dá bez přílišné nadšázky nazvat katastrofálním. Neboť při zahájení školního roku bude školám 1. a 2. cyklu chybět 138 titulů. Samozřejmě, část se dostane dětem do rukou do konce kalendářního roku. Ptáte se po viníkovi? Nuže, tiskárny jednoduše učebnice nevyrobí. A vinu nenese jen naše polygrafie. Artia zajišťovala tisk většiny množství učebnic v Německé demokratické republice. Dvě třetiny objednaného množství dostaneme teprve ve 4. čtvrtletí. A přes půl milionu výtisků nebude letos dodáno vůbec... Ještě že tužek, per a sešitů je dostatek - a děti se alespoň naučí rychle psát... Nejen učebnic, ale i školního nábytku je málo. A navíc kvalitní nově dodávaného bývá nezřídka dost pochybná. Bohužel za nynějšího stavu by se 1 nad tou kvalitou přimhouřilo oko, jen kdyby nábytek byl... Situace úklidu se zlepšila po kritice v tisku. Ředitel Úklidu slíbil, že posle do škol všechny zaměstnance...

Lidová demokracie, 21. srpna 1966

NEJVĚTŠÍ UMĚLÉ JEZERO NA SLOVENSKU

Výstavbou vodní nádrže (na úpatí pohoří Vihorlat) se tam utvořilo největší umělé jezero na Slovensku o rozloze 33 km². Od včerejška na jeho hladině přepravuje rekreanty moderní luxusní loď. "Vihorlatská sláva", jak oficiálně pojmenovali nejmladší východoslovenskou rekreační oblast, má ideální přírodní podmínky pro oddych, vodní sparty, turistiku, rybolov a lov.

Práce, 13. srpna 1966

PROČ SE MÁLO RENTGENUJE

U nás máme tři rentgenová pracoviště, ale rentgenujeme většinou jen na dvou, často také na jednom. Drahé přístroje využít nemůžeme, protože jsou porouchané, odstraňování poruch, a to často i drobných, je zdlouhavé. Např. na jednom pracovišti jsme nerentgenovali 3 měsíce, protože nebyl selenový usměrňovač. Na druhém nám nyní chybí již přes 2 měsíce ocelové lanko pro upevnění lampy, čímž je také z provozu vyřazen. Pro chybnou montáž jsme jeden z přístrojů nemohli používat celý rok. Nejsou ventily, podruhé časové relé, a tak se to točí dokola. Příčina nebude jen v nedostatku náhradních dílů, ale také v nepružnosti opravárenské služby Chirany. Nechce se nám věřit, že by nebylo možné tak dlouhou dobu někde sehnat běžné lanko. Spíš o náhradních dílech nemá nikdo přehled, takže zatímco na jednom místě věc chybí, na druhém leží ve skladě. Opraváři Chirany zase.. nemají dopravní prostředky a stráví i půl dne ve vlaku nebo autobusu, když jedou odstranit třeba jen malou závadu. Mohou si vzít jen brašnu s omezeným počtem náhradních dílů....

Rudé právo 28. srpna 1966

(Z okresního ústavu nár. zdraví v Pisku)

SPORY O SNP TRVAJÚ

V liste z 23. júna 1966... rozčítujete sa nad hodnotením Vašej činnosti v auguste 1944 v Banskej Bystrici v literatúre o Slovenskom národnom povstání. Pokládáte toto hodnotenie za "hrubé a zámerne osočovanie", za "nemorálny hyenizmus" a autorov (Gracu, Prečana, Husáka - upozorňujem Vás ešte aj na Jablonického: Slovensko na prelome, str. 116) kvalifikujete ako "intelektuálnych mrzákov", horších ako "fašisti", žiadate verejnú tlačpú opravu a "plnú satisfakciu", hrozíte Úradom predsedníctva vlády atd'. V roku 1964, keď na konferencii o SNP v Smoleniciach išlo o očistenie historie SNP od vykonštruovaných politických ideologizácií a konštrukcií o buržoázne-nacionalistickej a protirevolučnej protičeskoslovenskej koncepcii SNP, si jeden z historikov "postážoval", že žiaľ, štarú, tzv. "socialistickú" interpretáciu dejín SNP z 50. rokov nikto neobhajuje, čo je škoda, lebo diskusia by bola živšia... Už je tu 22. výročia SNP..., na monojogičnosť písanej historie si stažovat nemůžeme...

List Michalovi Balkovi, Zvolen, — Bohuslav Graca v Kultornom živote, 26. augusta 1966

Portréty "nového socialistického člověka" v Československu

MÁNIČKY A JINÉ PARTY

Československy tisk se zabýval v minulých týdnech častěji chováním cs. mládeže, častěji nepřímo přiznal, že před léty tak zdůrazňovaná výchova "nového člověka" v komunistických státech naprosto zklamala. Výstřelky mládeže jsou tam /větší a vážnější než ve státech západních, kde je mládež poiechána více sama sobe a rodině, kde nepodléhá takové státní indoktrinaci jako v zemích komunistických. Problémem se zabýval 28. srpna i Antonín Novotný při svém výletu na Moravu, kde řekl na stadiónu v Oslavanech 'k tisícům pracujících, havířům rosicko-oslavanského revíru, zaměstnancům ílektrárny, strojařům průmyslových závodů a družstevníkům" mj. toto:

"Hlavně mládež se dopouští různých výstřelků a morálních i protizákonných přestupků, které nemají nic společného se socialistickou společností a jejím způsobem života- část mladých lidí' projevuje cynismus spojený s neupraveným vzhledem a špatnou pracovní morálkou a napodobuje západní měšťácké způsoby... V zájmu výchovy mladých lidí k příštímu životu řádného občana naší socialistické společnosti jsou přijímána rozhodná opatření jak na pracovištích, tak i ve školách, abychom takové výstřelky vymýtili."

Ponecháme budoucnost trestných činů a uchýlíme se do Severomoravského kraje. Mimoto zjištění" podnikne čs. vláda, i hlavně jak budou účinná. Všimněme si však některých zpráv, které ířejmě měly vliv na rozložení presidenta socialistické republiky, a na lékolck zákroků, které reřejné orgány dosud podnikly.

Tak Mladá fronta (20. 5.) píše o "ospěšaié rádi" na severní Moravě, ttera pry postihla převážně mladé chuligány:

"Správa veřejné bezpečnosti v Ostravě nž několik dnů organizuje v Beskydách a na severo-Eotavskýdi přehradách aa Bečvě a Bystřičce rarit, které mají zabránit aejrůzitéjsim izrióm z :elé repoMĚky v páchání trestné Himosii v .těchto ablasEech.

Za jediný týden zjistili příslušníci VB 248 osob, které spáchaly 641

"Jejich oblíbeným

domů, bytů, obchodů, továren, zaměstnanců, aut, lodí, dopravní, úrazové a nemocenské, ŽIVOTNÍ či PENSÍJNÍ

KRÁDEŽE ZLATA A JINÝCH DRAHÝCH KOVŮ
Rozsudek nad 29člmon skupinou rozkrádačů a překupníku zlata v B. p. Kovohutě ve Vestci v okrese Praha-západ byl 36- srpna vyneseno 19denním hlavním lícení okresním soudem jpro Prahu-východ. Podle žaloby prokurátora odcizili kolem 4 kg zlata, stejné množství ryriho stříbra a. 140 g platiny. To dohromady představuje xhraba částku 325.000 Kčs. Rozkrádání drahých kovů jim umožňovala - jak ukázaly výsledky revize - nedostatečná kontrola správného provádění technologických postupů a špatná evidence drahých kovů při zpracování. Odcizené zlato prodávali podniku Klenoty a jednotlivcům za podstatně nižší ceny. Rodcrádáiií xiata se jim dařilo provozovat od roku 1954 až do listopadu 1965. - Soud vyměřil Štefaau Nogovi trest odnětí svobody na 10 let, Pavlu Kočišovi na 9 let, Josefu Sejčkovi na 9 let, Jiřímu Daňovi na 8 let a Bedřichu Klímovi na 7 let nepodmíněně, U devíti odsouzených byl povolen odklad trestu na dobu jednoho až tří roků s podmíněnou lhůtou. U 12 obžalovaných byl uložen peněžitý trest ve výši 1.000 - 5.000 Kčs. Tri obžalovaní byli zproštěni viny.

Mladá fronta, 2". srpna 1966

P O J I S T Ě N I Í

odborně provedou

domů, bytů, obchodů, továren, zaměstnanců, aut, lodí, dopravní, úrazové a nemocenské, ŽIVOTNÍ či PENSÍJNÍ

R. C. Kugler & Associates

Insurance Brokers

958 Nepean Highway, MOORABBIN, S. 20.

Volejte česky či slovensky: (Melb.) 95-2421

ním procesu s 18člennou skupinou mládeže, která byla příliš zanícena pro francouzského zpěváka Johna Hallydaye (který se, mimochodem, právě před týdnem pokusil bez úspěchu v Paříži o sebevraždu) a jeho bigbeatový orchestr na koncertu, který se konal 30. června tr. v amfiteátru přírodního hlediště v Liberci. Vřava tam byla zřejmě velická a ztropilo ji celé hlediště. Těch 15 mladíků a 3 děvčata byli žalováni státním prokurátorem jako iniciátoři výtržnosti.

V žalobě se praví mj., že skupina - "vnikla přes odpor pořadatelů, příslušníků VB a členů PS VB do prostoru za jevištěm, neuposlechla zákonné výzvy k rozchodu, znemožňovala tak udržení pořádku a zabraňovala odjezdu účinkujících. Nepomohlo žádné upozornění. Výtržníci se snažili vniknout do šaten účinkujících a napadali pořadatele a příslušníky VB. Přivolaná posila Bezpečnosti musela použít slzný plyn a obušky. Výtržníci se chopili kamení a písku, které házeli po členech Bezpečnosti. Snažili se také převrátit služební vůz VB." Dne 26. 8. vynesl okresní soud v Liberci rozsudek, kterým se odsuzuje 6 mladíků k trestu odnětí svobody na 10 až 18 měsíců nepodmíněně a zbylých 12 obžalovaných bylo odsouzeno na 3 až 12 měsíců podmíněně na zkušební dobu tři, dvou a jednoho roku.

Vandalům z řad mládeže je připisováno též neúměrně velké množství úmyslných poškození veřejného majetku. Tak např. Zemědělské noviny z 18. srpna píší, že jen za první pololetí letošního roku utrpěly Čs. státní dráhy ztráty zaviněné cestujícími vandaly v hodnotě 1,312.000 Kčs. Bylo rozbito 3.071 oken, zničeno nebo odcizeno 3.949 záclon, 19.286 zárovek, 377 stínítek, 2.600 prepínačů a vypínačů a řada jiných věcí.

Problém co s mládeží, byl a je za všech režimů. Komunisté jej slibovali vyřešit, dosáhli však pravy opak.

Mladá fronta z 25. a 27. srpna píše o třídění

James A. Michener: Káravány (Caravans). Seeker 81 Warburg, Londýn

Karavana jde dál

Vždycky mně vrtalo hlavou, jak se přihodilo, že se Michener stal slavným autorem svými "Povídkami z jižního Pacifiku". Došel jsem k závěru, že to byla slavná opereta, která byla základem literární slávy. Myslím si. že z Michenerovy tvorby pouze jediná kniha prozatím zasloužila vřelý potlesk. Byla to jeho "Hawaii", kniha jak výborně napsaná tak zasvěcená, která pro mnohého čtenáře znovu objevila Havaj. Co z ostatní tvorby? "Mosty na Toko-ri" byl aktuální nervák, "Sajonara znamená sbohem" byl pokus líbivě využít prostředí americké okupace Japonska, "Most u Andau" jen o málo víc než zručná reportáž. Jeho nejnovější kniha "Karavany" hodlá říci více.

Především není pravda, co tvrdí nakladatelská reklama, že "Karavany" jsou druhá "Hawaii". Při čtení Michenerova havajského eposu se čtenář prodíral jak dějinami tak prostředím a lidmi. V té knize se autorovi podařilo spojit rozsáhlou a nesourodou látku v jednotný plynule proudící tok změn a měřítek. V "Karavanách" se Michener zaměřuje na něco zcela jiného. Na pozadí moderního Afganistanu promítá jednak problémy Východu tváří v tvář Západu, ale i otázku svobody, okrajované moderní civilizací i v tak zapadlém fcoiltě divočiny. V mnohém připomínají Michenerovy "Karavany" "Kořeny nebes" Romaina Garyho. V obou přípaidech je hlavní postavou západní člověk, který popírá klady civilizace a touží po barbarské, ničím nespoutané svobodě. Gary byl úspěšnější. Ale i tak jsou Michenerovy "Karavany" selhání (jsou-li vůbec selhání), které budí úctu.

Na počátku příběhu dobrodružství netkví ani bylo smíšené manželství tak ve vlastní fabuli knižní, ale v analýze dvou americké studentky s afgánským inženýrem, odlišných myšlenkových který přijel studovat do Ameriky.

Když za nějakou dobu jdou karavany po sto- po odjezdu do Afgani- stanu Američanka zá- hadně zmizí, začne se o její osud zajímat ame- rické ministerstvo zahra- ničí.

To konečně pověří Většina obyvatelstva podřízeného úředníka zije ve špinavých, depre- vyslanectví v Kábulu, sivních vesnicích, kde aby po zmizelé Ameri- da si podává ruku s ne- čance začal pátrat. Mil- mocí a hladem. Tito ves- ler je natolik dobrodruž- ničané mohou být osvo- ně založen, že s radostí bození jenom pomocí moderní techniky.

Není to už vlastně pravá divočina, protože už dlouho se místní vlá- da snaží přeměnit zaostalou zemi v moderní stát.

Myslím, že pravá pod- stata tohoto afgánského

řiči Afganistanu tohle všechno vědí. Uvědomu- jí si, jak daleko jsou v tomto ohledu za dnešní dobou a jak je jich má- lo na tak veliký úkol.

Uvědomují si ještě jiný důležitý faktor: čas. Jsou ochotni přijímat pomoc ze všech stran, aniž by zapomínali, že taková pomoc může být také danajský dar. Po- kládají zahraniční • po- moc, ať z Ruska nebo z Ameriky, za kalkulované riziko, které musí přij- mout, aby uspišili mo- dernizaci země.

Tohle všechno líčí Mi- chener ve svých "Kara- vanách", a představuje různé stránky celého problému velmi dobře.

Kniha selhává tam, kde se odehrává vlastní příběh. Zmizelá hrdinka není totiž zdaleka tak zajímavá, jako je Michene- rův Afganistan.

Objeví se, že je to vlastně jenom zkažené dítě, které neví, co chce. Blouzní o absolutní svo- bodě potulných kmenů, aniž by si připustila, že svoboda, ať je už cokoli, nikdy není absolutní.

Čtenáře musí prostě hned napadnout, že její obdiv afgánské divočiny není výraz souhlasu, ale že je založen na roz- mrzelosti a zklamání ze současného amerického způsobu života.

To je jistě důvod stej- ně dobrý jako kterýkoli jiný, jenže kdyby každý, koho pobuřuje západní suburbie, odešel mezi velbloudy, byl by Afga- nistan zcela přelidněn.

I ostatní postavy ro- mánu jsou příliš schema- tické. Co si máme myslit o německém • lékaři, u- prchlíku před soudem pro válečné zločince, kte- rý najednou mezi primi- tivy a divokou přírodou se "přerodí"?

Navíc se musím při- znat, že už mne osobně nudí, když je v každém trošku ctižádostivém ro- mánu dneška přemílán do omrzení antisemi- tismus. Skpro to vypadá, jako kdyby se autoři do- mluvili, že to patří k dobrému tónu.

Americký hrdina je alespoň sympatický tím, že je to standardní typ, který nezmítají běsové Zenu, bitničení a sebeni- čení v zájmu budoucno- sti lidské rasy povšechné a svobody zvláště.

k doličnému předmětu, nedošlo k žádné změně (leda k horšímu), protože jsme se obrátili k obvodní pro- vozovně bytového hospodářství, a to byla chyba. Obraceli jsme se stran nesmyslného zrušení někte- rých zastávek tramvají (hlavně v blízkosti divadel — Smetanova, Na zábradlí, Disku) a výtky jsme adresovali Dopravním podnikům. Další chyba. Obraceli jsme se ve věci špatného vedení mnohých pio- nýrských táborů, nedostatečné výučby cizím jazy- kům na školách, potřeby cizojazyčných prázdnino- vých kursů pro děti i-mládež, psalo se — ale o čem všem se už nepsalo a neobracelo a zhola zbytečně v důsledku špatných obrátů. Výsledky či spíše ná- sledky vypadají pak podle toho. Mám sama pár ma- lých ukázek z vlastní zkušenosti.

Jak už se stává, i člověk někdy zatouží po masové konzervě. Je v tom trochu desperátství, ale jsou tak-ové situace v životě každého z nás. Touha po půl- kilu čisté hověziny ve vlastní šťávě. Jaké překvape- ní, když o dno kastroly zazvoní čtvrtkilová součást- ka strojového parku namísto sametové hověziny ve vlastní šťávě. Liší se nejen zvukem, ale i vztahem ke společnosti, neboť úkol kusu železa ve vztahu ke společnosti je docela jiný než býti pojídán s brambo- rem. Po logické úvaze jsem se obrátila na firmu vyrábějící tyto překvapivě výživné poživatiny s po- známkou, že nejsem robot Emil. Po nějaké době se dostavila zpráva, která mě měla patrně potěšit, že příslušnému dělníkovi, který na stroji pracuje, byly strženy prémie. Ne tomu, kdo odpovídá za údržba strojového parku, jehož část se octla v mém kastroli, ale tomu, kdo musí na vadném a starém zařízení

TVÁ ZEMĚ

PAVEL JÁVOR

To je tvá smutná zem a její víno mešní a její lučiny a lesů chorály. Je celá oděna do rudé barvy třešní, v modlitby žalmistů, jež neokoraly -

Cesta je zaváta a já jsem po ní nešel, když slova varovná padala na úhor. Stín padal za hroby a na paty se věšel a v brázdách prochladych plesnivěl rudý mor.

To je tvá smutná zem. Hněv spravedlivé metly vyžene, kupčíky z chrámů i ze zahrad. Hlas země vzdálený, plachý a nerozkvetlý, jako by velel bdít, spíš bdít než bojovaj.

Jen ostražitě bdít nad světlem vinných rév, nad zemí Janovou, nad jeho mocným slovem, v němž znovu hoří spravedlivých krev, když dlouho nevzhází nám duha nad domovem.

Nad potácivé dny, nad noci promodlené, nad činy bez ctnosti, k Tvé, Pane, spravedlnosti se klene sen nesmrtnosti -

Prvotřídní

DÁMSKÁ KREJČOVÁ

J. MYDLAKOVÁ

Flat 1, 3 Chambers St., East Brunswick, Vie.

šije dle nejnovější módy za výhodných podmínek

Návštěvy denně po 6. hod. večer a o víkendů Informace obdržíte telef. v HD (42-5980)

"Karavany" jsou do- ce prozradí hodně. Pokud jde o poslání příliš kazatelská kniha. knihy, lze směle říci, že I když neřeknou čtenáři ať křičí a káže sebehlas- 0 Afganistanu (bývalém těji, karavana půjde 1 dnešním) všechno, pře- klidně dál. jun

pracovat. Je to, jako by za tašku spadlou se střechy mohl nezáluždný obyvatel domu nebo náhodný cho- dec, jemuž spadla na hlavu. Proto se mi už nadále nechce obracet, ne že by nebylo důvodů, ale proto, že nevím kam. Jako třeba v tomto případě:

Do noční Prahy přiletí z ciziny opozdné letadlo. Čs. aerolinie vykopí cizí příslušníky u Kotvy, obloží je zavazadly a jsou rády (ty aerolinie), že mají po sítě. Kdo zná noční Prahu, ví, co to znamená, a dá mi jistě za pravdu, že taxik se v ní vyskytuje stejně vzácně jako v Boubinském přalese. A přito- m by bylo zcela jednoduché, kdyby jedna čiperná hla- va zavolala už z letiště dispečink autotaxi. Ale obra- cet se nebudu, protože by to odnesl buďto pilot, ne- bo já.

A teď jak z toho. Protože člověk občas přemýšlí, vymyslela jsem ďábelský plán, spočívající na nesmy- slných, tudíž pevných základech. Pryč s logickým u- važováním. Od této chvíle píšu stížnosti podle zá- konů absurdity. Dopravní potíže? Dát na vědomí Chemodroze. Vadí vám smrduté výfuky nákladních vozidel? Oznamit ústavu kosmetiky. Občanské zá- ležitosti? Ministerstvu spojů nebo průmyslu masné- mu. Stavební nesnáze? Zdravotnictví. -Kulturní potře- by? Družstvu lakýrníků. V případě rozpaků ústřed- nímu funkcionářskému kádrů nebo Státnímu nádra- ží. Ručím za to, že všechno bude klapat, neboť bude využito momentu překvapení a odkryty mentální rezervy. A nadto není to tak docela nesmyslné, pro- tože já sama bych dokázala případným zájemcům mnohem snáze sehnat kus vzácného telecího nebo svičkovou než Saganovou. Literární noviny

UMĚNÍ OBRACETI SE

ZDENKA NEUMANNOVA

Nejde ani o baletní prostocviky, nejde rovněž o povahové zvraty podle staročekého obrátit se na čtyřáku, tím méně o metamorfózy politického náhle- du podle hesla kam: vítr, tam plášt. Všechny tyto obraty, půlobraty i Celobraty nelze zahrnovat do umělecké-kategorie už z toho průhledného důvodu, že patří do triviálních ukazů nejtrapejnější všedno- dennosti a jsou až dětinsky snadné, že je s nimi kde- kdo obeznámen.

Umění'obraceti se je teprve v začátečním stadiu a jen málo, mizivě nepatrně jedinců je ovládá. Počá- teční jiskra vzešla nepochybně z oné génielem poma- zané hlavy, jež si první vymyslela formulaci obra- címe se na vás se žádostí. Génieus však nedomyslel nebo zchytil a odmlčel se, protože od té chvíle lid- stvo tápe, váhá a neví, jak a kam se obracet. A obra- cí se zásadně špatně.

Sami jsme se (za noviny) mnohokrát obraceli. Par- don: viz odstavec první.

Tedy obraceli jsme se na rozličné instituce hle- dající nápravu a výsledky se nedostavily, protože jsme se obraceli podle neúprosných zákonů logiky a logika vždycky zaváděla lidstvo na scesti a do be- zedných tůní zmatků. Psali jsme třeba o balkónu padajícím na hlavy chodců tu i cizozemských, kteří se procházejí po nejsličnější části vltavského nábře- ží a kochají se našim proslaveným panorámamem. Kromě několika inspekčních komisí, jež se dostavily

KAREL ČAPEK

Experiment profesora Rousse

Přítomni byli zvláště: ministr vnitra, ministr spravedlnosti, policejní prezident, řada poslanců, několik vysokých úředníků, vynikající právníci, přední učenci a ovšem i zástupci tisku: neboť ti museli být při všem.

"Pánové," začal profesor harvardské university C. G. Rouss., nás proslulý americký krajan, "experiment, který já vám budu ukázat, spočívá na starších pracích velké řady mých kolegů a spolupracovníků: indeed, na celé věci tu není už nic nového a eh, really je to... Je to stará vesta," vyhrkl radostně, vzpomenu si na to právě slovo. "Jenom ta method užití aeh, a praktická upotřebitelnost některých teoretických experiences byla obžektem me práce. Já projím nejvíc pány kriminalisty, aby oni věc posoudili podle své practice. Well.

Tedy celá věc je ta: já vám řeknu slovo, a vy mně musíte říci jiné slovo, které vás v ten moment napadne, ať je to třeba nonsens, eh, blbost, já mímím nesmysl. A nakonec já vám podle těch slov, co vy mně dáte, řeknu, co vy máte v hlavě, na co vy myslíte a eh, a co vy skrýváte. Rozumíte vy tomu? Já vám to nebudu vyložit theoretically; to jsou asociace, potlačené představy, trochu sudžesce a takové věci. Já budu moc krátký; to se musí vy-eh, well, vyloučit vůle a úvaha; tím se vybaví podvědomé connexions a já z toho budu poznat, co-co-". Slavný profesor tápa po slově. "Well, what's on the bottom of your mind."

"Co je na dně vaší duše," napověděl někdo ? auditoria.

"Docela tak," děl C. G. Rouss uspokojeně. "Vy jenom musíte říkat automatically, co vám ten moment přijde na jazyk, beze vši control a rezervy. Můj byznys potom bude, analajzovat vaše představy. That's all. Tak já vám to chci ukázat na jednom kriminálním kejžu, eh, případu, a potom na někom z auditory, kdo se bude přihlásit. Well, pan direktor od policie nám bude říkat, co je to za kejz s tím mužem. Já prosím."

Pan policejní prezident povstal a řekl: "Pánové, muž, kterého za chvíli uvidíte, je Čeněk Suchánek, domkář a vyučený zámečnický ze Záběhlic. Máme ho už týden v policejní vazbě pro podezření, že zavraždil autodrožkáře Josefa Čepelku, který zmizel před čtrnácti dny. Důvody podezření jsou: auto zmizelého Čepelky bylo nalezeno v kůlně zatčeného Suchánka; na volantu a pod sedadlem řidiče jsou stopy po lidské krvi. Zatčený ovšem na celé čáře zapírá, tvrdí, že auto od Čepelky koupil za šest tisíc, protože sám chce provozovat drožkářství. Zjistili jsme, že zmizelý Josef Čepelka skutečně mluvil o tom, že všim praští, prodá svůj starý vůz a půjde někam za šoféra; ale jiné stopy po něm nemáme. Prtotože další materiál není, má bý zatčený Suchánek zítra odevzdán do vyšetřovací vazby na Pankrác. Vyžádal jsem si dovolení, aby s ním náš sloutný krajan profesor C. G. Rouss provedl svůj experiment; přeje-li si pan profesor..."

"Well," řekl profesor, který si pilně dělal poznámky, "vy ho, prosím, necháte jít sem."

Na pokyn policejního presidenta přivedl strážník Čenka Suchánka, byl to zamračený chlapík s výrazem naznačujícím, aby mu všichni vlezli někam; pokud je na něm, že je pevně odhodlán nedat se.

"Pojďte sem, vy," spustil na něj přísně C. G. Rouss, "já se vás nebudu na nic ptát. Já vám budu jenom říkat slova, a vy musíte hned říkat první slovo, které vás napadlo, rozumíte vy? Tak dávejte pozor: Sklenice."

"H... o," pravil pan Suchánek zarytě.

"Poslouchejte, Suchánku," řekl honem policejní prezident, "nebudete-li pořádně odpovídat, odvedou j

vás hned k výsledku, rozumíte? A nechají si vás tam celou noc. Dejte si pozor! Ještě jednou!"

"Sklenice," řekl znovu profesor Rouss.

"Pivo," zabručel Suchánek.

"Tak vidíte muži," řekl sloutný profesor, "tak je to moc dobře."

Suchánek nedůvěřivě vykoul. Není v tom nějaký podfuk?

"Úlice," řekl profesor.

"Vozy," nato Suchánek neochotně.

"Vy musíte rychleji. Chalupa!" — "Pole."

"Soustruh!" — "Mosaz."

"Moc dobře." Zdálo se, že pan Suchánek už nemá námitek proti této hře.

"Maminka!" — "Teta."

"Pes!" — "Bouda."

"Voják!" — "Kanonýr."

Tak to šlo ráz na ráz, stále rychleji; nejspíš to pana Suchánka začalo bavit; připomínalo mu to trumfování karet. Bože, na-co si při téhle hře letmo vzpomínal!

"Cesta," hodil mu C. G. Rouss v bezoddyšném tempu. — "Silnice."

"Praha!" — "Beroun."

"Schovat!" — "Zahrabat."

"Pucovat!" — "Fleky."

"Hadr!" — "Pytel."

"Motyka!" — "Zahrada."

"Jáma!" — "Plot!"

"Mrtvola!" — Nic.

"Mrtvola," opakoval profesor naléhavě... "Tak vy jste ji zahrabal u plotu, že?"

"Já jsem nic nerekl," vybuchl pan Suchánek.

"Vy jste ji zahrabal u plotu na vaši zahradě," opakoval tvrdě C. G. Rouss. "Vy jste ho zabil cestou do Berouna. Vy jste utíral tu krev na té káře jedním pytle. Copak jste vy udělal s tím pytle?"

"To není pravda," křičel Suchánek, "já jsem ten vůz od pana Čepelky koupil! Já se nenechám od nikoho tahat..."

"Počkejte, muži," řekl Rouss. "Tak já budu prosit, aby tam šli policemen podívat. To už není můj byznys. Ať jde ten muž ven. Já prosím, pánové, to trvalo sedmnáct minut. To bylo moc rychle. To byl hloupý kejz. Nejvíc často to trvá hodinu. Tak já bych rád prosil, aby chtěl přijít někdo z pánů, a já mu budu dávat slova. To bude trvat moc dlouho, protože já nevím co ten pán má za secret, jak se to říká?"

"Tajemství," napověděl někdo z auditoria.

"Tajemství," zaradoval se náš vynikající krajan... "já znám, to je jedna opera. To nám vezme mnoho času, než nám ten pán. bude prozradit, svou povahu, svou minulost a své nejvíc skryté aidyje."

"Myšlenky," napověděl hlas z publika.

"Well. Já vás prosím, pánové, kdo se bude dá analajzovat?"

Nastala pauza, někdo z přítomných se ucheehti: ale nikdo se nehnul.

"Já prosím," opakoval C. G. Rouss. "Vždyť to nebudete bolet."

"Jděte vy, pane kolego," šeptal ministr vnitra ministru spravedlnosti.

"Jdi tam jako zástupce své strany," rýpal poslanec do poslance.

"Pane sekční šéfe, račte," ponoukal vysoký úředník kolegu z jiného ministerstva.

Už to začalo být jaksi trapné; nikdo z přítomných se nezvedl.

Pokračování příště

HRPA

Optical Service Telefon 98 - 5756

RAMUS S VLTAVOU

(Pokračování se str. 3)

Odhaduje se, že armády východoevropských komunistických států čítají asi 1 milión mužů (mimo SSSR), avšak jejich spolehlivost z hlediska Sovětského svazu byla velmi pochybná.

Jižní Slovensko bude mít příležitost pozdravit nejdrive brance maďarské a severní Morava se připravila na družbu s Němd (samozřejmě východními).

Manévry vyvrcholí slavnostní přehlídkou jednotek "všech čtyř spřátelených armád" v Českých Budějovicích, která má být mnohem větší, než jsou přehlídky na Letenské pláni v Praze.

Celkem je už nyní zřejmé, že rámus s těmito manévry bude ještě větší, než byl s loňskou "Řijnovou bouří" v Duryňském lese ve Východ, ním Německu. Obě tato cvičení pak velmi kontrastují s daleko menšími a "tichými" 8 manévry, které pořádaly státy Varšavského paktu od roku 1955 (kdy byl pakt sjednán).

Největším úkolem manévru, asi je zvýšit v očích jak domácí obyvatelstva tak hlavně ciziny význam Varšavského paktu, sílu "sjednocených" členských armád.

Odhaduje se, že armády východoevropských komunistických států čítají asi 1 milión mužů (mimo SSSR), avšak jejich spolehlivost z hlediska Sovětského svazu byla velmi pochybná.

Podari-li se Moskvě tento dojem napravit, bude mít silnější ruku jak při jednáních se Západem, tak do jisté míry i v Asii. Rámus kolem manévru má Západu napovědět, jak "výhodná" by byla dohoda o rozpuštění jak NATO tak Varšavského paktu. Antonín Novotný to řekl 28. srpna na oslavě v Oslavanech naplno:

"Proto socialistické země netrvají na existenci Varšavské smlouvy, jsou ochotny Varšavskou smlouvu rozpustit za podmínek, že bude rozpuštěna organizace NATO, že bude vytvořen takový systém kolektivní bezpečnosti v Evropě a ve světě, který by zneвозмоžnil jakoukoli agresii proti komukoli..."

Na dohody s totalitními režimy, které měly zamezit "jakoukoli agresi prott komukoli" jsou však zvláště v Evropě neblahé vzpomínky. A obětovat NATO za Varšavský pakt by dnes mohl jen špatný politik.

-sv-

PLAŤTE LASKAVĚ PŘEDPLATNĚ

Plánujete cestu do zámoří nebo máte v úmyslu pozvat své příbuzné na návštěvu? Obratě se s důvěrou na

MBS w
i ffiM&L

ODRA

TRAVEL SERVICE

27-29 Elizabeth St., Melbourné, C. 1

Telefon 62-2908

Poradíme vám, opatříme cestovní doklady a zprostředkujeme bezplatně cestu lodí nebo letadlem - kamkoli. Za hotové nebo na splátky. Pošleme za vás kamkoli též balíčky nebo peníze. Mluvíme česky

NATIONAL
BANK

BEQUE HEJ SAVNGS
ACCOUNTS tW ACCOUNTS

| p

TO JE SYMBOL ...

i Š f

* PENĚŽNÍ JISTOTY
* BANKOVNÍCH SLUŽEB
VŠEHO DRUHU

Vkladní knížky, šekové účty,
Zasílání peněz do ciziny
příbuzným a přátelům —
Služby turistům atd. —

* POHODLÍ

Všechno můžete zařídit v jednom
místě.

O podrobnostech se informujte v nejbližší filiálce

THE NATIONAL BANK OF AUSTRALASIA LIMITED

and its wholly owned subsidiary

THE NATIONAL BANK SAVINGS BANK LIMITED

ИП^t^M

GENERAL JANOUŠEK V ANGLII

Na pozvání Royal Air Force Association přiletěl do Londýna generál dr. Karel Janoušek, bývalý velitel českoslov. letectva v Anglii (kde byl dekován K. C. B. a jmenován leteckým maršálem), od r. 1945 do února 1948 zástupce velitele čs. generálního štábu. Generál Janoušek byl v r. 1948 zatčen při pokusu o útěk za hranice a odsouzen k smrti. Tento rozsudek byl později změněn na 18 let vězení. Po 12 letech žalářování byl v r. 1960 propuštěn a pracoval jako pomocný skladník v nábytkářském podniku v Praze. Londýnský list Sunday Express vyzval před časem zájem světové veřejnosti o osud tohoto dnes už 72letého "hrdiny bitvy o Británii", a výsledkem toho zájmu bylo do poslední chvíle v tajnosti chované povolení čs. úřadů k cestě do Anglie (na náklady hostitelů). Zúčastní se letošních oslav "Bitvy, o Británii", leteckého dne ve Farnborough aj.

V. SJEZD ČS. SPORTOVců V CHICAGU

Za nádherného slunečného počasí se konal v Chicagu ve dnech 3., 4. a 5. září V. sjezd čs. sportovců. V jednotlivých soutěžích - v kopané, odbíjené, tenisu, stolním tenisu, plavání, golfu a v lehké atletice (v té závodila mládež) - zúčastnilo více než 150 sportovců. Hlavní sportovní závody, se konaly na stadionu školy West Morton (kde se konají také sokolské slety). Sjezdu se zúčastnily početné skupiny z Clevelandu, New Yorku, Washingtonu, Toronta a Montrealu a ovšem i z Chicaga. Hned první den vzbudily největší pozornost zápasy v kopané a odbíjené.

V přeplněném sále sokolovny Havlíček-Tyrš se konal "Večer sportovců", na němž předvedli clevelandští pestrý kabaretní program pod názvem "Večer v Praze", který měl mimořádný úspěch. Program sestavil a řídil Luboš Hromádka.

V neděli se dohrávaly turnaje. Ve finále fotbalového turnaje o pohár J. Wolfa zvítězilo mužstvo Chicaga nad New Yorkem 2 : 0. Mužstvo Chicago I. zvítězilo. též ve finále odbíjené nad Clevelandem. Pohár úcty v kopané získalo Toronto, které porazilo Cleveland. Na stadionu se konal odpoledne slavnostní nástup sportovců s vlajkami československou, americkou a kanadskou a se standardami. Pozdravný projev měl předseda Svazu Miloš Vobořil a předseda chicagské odbočky Svazu Mir. Umlauf. Poté byly lehkootletické závody mládeže o krásný putovní pohár, věnovaný sokolskou pracovníci A. Botkovou z Toleda. Pohár získalo mužstvo Clevelandu, které bylo těsně (o 2 body) před Chicagem.

V pondělí se konalo valné shromáždění a volby.

Z. Pražák, tiskový referent

ČECHOSLOVÁCI V ZAHRANIČÍ

— Dr. Jiří Kolaja byl jmenován řádným profesorem sociologie na universitě v Hamiltonu v Kanadě.

— Dirigent a hudební skladatel Oskar Morawetz z Toronta dostal v Cava del Tirreni v Itálii "Cenu kritiků" za simfonietu pro dechové nástroje.

— Ředitel Londýnského baletního ústavu, choreograf Beneš, je tvůrcem úspěšného systému pro záznam baletních pohybů, který se už používá v celém světě.

— Malíř V. Očadlík má stálou výstavu svých prací ve foyer "Cinema Modern" v Croix de Vie ve francouzském departementu Vendée.

— Josef Kalvoda byl jmenován profesorem politických věd na universitě v New Orleans, USA.

— 50letý Čech Walter Bor, který byl po 4 roky vedoucím plánovačem Liverpoolu v Anglii, se stal vedoucím společníkem firmy architektů, která plánuje nová města hlavně pro mladé státy.

— Londýnský Čechoslovák J. Jostena přestal v dosavadní formě vycházet. Náhradou bude zatím týdně vycházet dvoustránkové české a slovenské zpravodajství, které bude všem odběratelům listu přikládáno k janglickému cyklostilovanému zpravodajství FCI.

— V Americe přestaly vycházet (po 90 letech) New Yorkské Listy, které se sloučily s Americkými listy, vydávanými Universum. Press Co. Toto vydavatelství převzalo též vydávání slovenského týdeníku New Yorkský Deník. V oznámení sloučených časopisů píše Americké Listy mj.: "A nakonec ještě několik slov upřímných díky Slovenskému americkému Sokolu, že se zasloužil o to, že po dlouholeté a vleklé krizi uvnitř těchto časopisů závěrem zachránil za značných finančních obětí nejenom vydávání časopisu slovenského - ale i českého."

— V parku Americko-československého klubu v Highstownu, N. J. se konala oslava generála M. R. štefánika.

— Dr. D. E. Slavoj, bývalý docent z Bratislav, začal exil ve švýcarsku, potom působil několik let jako instruktor mapování, vedoucí staveb železnic a docent na melbournské universitě, později vyučoval na universitě v San Franciscu a od září tr. je profesorem university ve Vídni,

REDAKCI DOŠLO

NEPLAČ pro mě dívka drahá.. Nová píseň (tango). Hudbu i text složil Josef V. Tománek, 87-11. 168 Street, Jamaica, N. Y., 11432, USA. Vydala edice knih a hudebnin HLAS - VOICE v New Yorku. Cena 50 c. Objednávky na autora.

— V srpnu vystavovala ve Stuttgartu své obrazy Miloslava Vrbová, žačka prof. Maxe švabinského.

— Jedna z nejlepších bigbeatových skupin, "The Beatmen" z Bratislavy, požádala o asyl v Západním Německu. Skupinu tvoří. 19letý Miroslav Bedrik, rovněž 19letý Marián Bednář. 10letý Juraj Miklas a 15letý Juraj Eperjesi.

— V srpnu se podařil v časných ranních hodinách dobrodružný útěk 9 čs. turistům z Jugoslávie do Itálie. Naproti tomu bylo hlášeno několik případů zákroků jugoslávských pohraničních orgánů proti Čechoslovákům, kteří chtěli uprchnout do Itálie nebo Rakouska. Ti pak byli předáni k potrestání čs. úřadům.

— Profesor astronomie a jaderné fyziky na universitě v Chattanooga VÍ státě Tennessee dr. Karel Hujer byl letos na zájezdu v Polsku a potom navštívil též po mnoha letech Československo, kde proslovil řadu přednášek. Další přednášku měl mít v Betlémské kapli, ale 3 hodiny před jejím zahájením byla místním národním výborem zakázána. Důvod: na dřívější přednášce v Karlových Varech řekl, že má Amerika více a větší dalekohledy než SSSR a dále tam citoval Masarykova slova "Nebát se a nekrást". Obojí vyvolalo mimořádný potlesk v K. Varech, ale i nepříznivé hlášení do Prahy.

— V Darwinu zemřel bývalý profesor kreslení A. Stanislavský. Žil po léta v Thredbo a v hotelu na Mt. Kosciusko v Australských Alpách, kde byl znám nejen jako malíř, ale i vyhlášený rybář.

Č/SVU/DE/H

Malý oznamovatel

HOSPODYNI

3o moder, domu v Tooraku hledáme. Včetně bytu. Výtečné podmínky, vysoká mzda. Volejte 42-6940, oo zaměstn. 24-6924.

NEDELE 25. ZÁŘÍ 1966

Svátek sv. Václava
oslavíme

NÁRODNÍ POUTÍ
NA ŠUMAVĚ

V Melbourne budou obětovány obě mše sv. za trpící domov : v 10 hod. v St. Patrick's College a v 11.30 hod. v kapli v Bethlehem Hospital, 476 Kooyong Rd., South Caulfield.

Na Šumavě odp. ye 2.30 hod. procesí od budovy ke kapličce Pražského Jezulátka, kde bude promluva, litanie k našim sv. patronům a modlitby za domov.

Prosím všechny krajany, aby se zúčastnili v největším počtu. Kdo máte možnost, přijďte v národním kroji.

Nechť je neděle 25. září dnem modlitby za domov!

J. Peksa, duch. správce

Od 4.30 hod. odpoledne se koná "Na Šumavě" POUŤOVÁ TANEČNÍ ZÁBAVA na níž hraje Eda Zlatý se svým orchestrem Poutové koláče a různá jídla a pití (K dispozice budou pouze nealkoholické nápoje) Na farmě již můžete obědvat

Za příznivého počasí bude celá pouť filmována

SPORT V AUSTRÁLII

KOPANÁ V MELBOURNE

DOCKERTYHO POHÁR

Do závěrečných bojů o Dockertyho pohár se probjovaly 4 kluby z nižších soutěží, k nimž se přidalo 12 klubů ligových. Slavia nastoupila v prvním zápase proti divisiálnímu klubu Altona a zvítězila bez námahy 4:0 (2:0), i když její hráči měli "v nohách" večírek, který pro ně klub v předvečer zápasu pořádal. Dvě branky zápasu dal Reid, jednu McCorquodale a jednu si dal obránce Altony.

, SLAVIA — MELBOURNE 2 : 0 (2 : 0)

V prvním poločase druhého zápasu o Dockertyho pohár předvedla Slavia proti dobrému soupeři jeden z nejlepších výkonů letošní sezóny. Mužstvo bylo rychlejší, vtipnější, lépe kombinovalo a střídalo. Ve 22. minutě se ujala Slavia vedení, když Reid zachytil podání Laramana a z voleje skóroval. Hned minutu poté nahrál McGregor míč z rohu opět Reidovi a ten hlavou nezadržitelně znovu dopravil míč do branky. Slavie pak útočila do konce poločasu. Po změně stran se na krátkou dobu ujal iniciativy Melbourne, ale slávistická obrana byla vždy na místě. Ve 67. minutě byl vyloučen centrehalf Melbourne pro kopnutí Higke a hned několik minut poté zahodil McCorquodale desítku. Konec zápasu patřil Slavii.

ČESKÉOCHOTNICKÉDIVADLO

spolupráce s Československým národním sdružením ve Viktorii a s Československou školou v Melbourne oslaví
ČESKOSLOVENSKÝ NÁRODNÍ SVÁTEK
v pátek 14. a v sobotu 15. října 1966

uvedením veselohry ze šumavského prostředí od Boženy Rajske

ZELENÉ KRÁLOVSTVÍ

v National Theatrette, 316 Toorak Rd., Sth. Yarra

Večer bude zahájen slavnostním proslovem

Režie hry: Jana Tůmová

Osoby a obsazení:

Velkostatkář Ervin von Heisenberg - Š. Bravenec. adjunkt Sokol - A. Rosenfeld, hajný šmerda - O. Staněk, jeho žena - M. Voborská, filmová hvězda Lili of the Valley - H. Rosenfeldová, vůdce skautů - E. Svoboda, služebná Žofka - K. Krupková, skauti - žáci a žáčky čl. školy.

Podrobnosti na programech v divadle

Začátek v 8 hodin večer

Vstupné \$ 1.00

Reservování míst [telefon 48-7723 nebo 379-2156

SPOJENÍ: z City elektrikou č. 8, zastávka 29 (roh Clara St.)

FIGHT
TB
†

It's a good thing to have a

CHEST X-RAY

NOW COMPULSORY FOR ALL OVER 21

Go when tin- X-RAY UNIT visits your arr«i

JE VE VAŠEM ZAJMU

dát si .

ROENTGENOYAT PLÍCE

Pro všechny osoby starší 21 let je to povinné.

Sledujte, kdy navštíví pojízdná roentgenologická stanice vaši oblast. ,

SPORT DOMA I V CIZINĚ

Řídí Karel Janovský, Mnichov

Čs. lehcí atleti na mistrovství Evropy v Budapešti medaile, ženy jednu

Debakl světového rekordmana Danka

Hlavní sportovní událostí prvního zářijového týdne bylo VIII. mistrovství Evropy v lehké atletice na Nép-stadionu v Budapešti, které mělo skvělou úroveň a neobešlo se bez velkých překvapení. K senzaci došlo v soutěži hodů diskem, kde velký favorit, Čechoslovák Ludvík Daněk, zůstal téměř 10 m za svým nejlepším výkonem, když hodil pouze 56,24 m a obsadil až 5. místo (za třemi východoněmeckými reprezentanty a Polákem Piatkowskim). Jistě s'ovou roli sehrál vlhký kruh a nepříznivý vítr, ale hlavní příčinou tohoto debaklu byla aťsi špatná psychická kondice světového rekordmana. Házet těžce, technicky špatně a přes veškeré úsilí se nedovedl do hodů náležitě oprít. Po závodě byl nervově úplně zhroucen.

Po vítězství Josefa Odložila v utkání s Francouzi se v ČSR všeobecně očekávalo, že si i druhý nejrychlejší milář olympijských her v Tokiu přiveze z mistrovství Evropy jednu ze tří medailí. Hned však druhý rozběh na 1.500 m tyto iluze rozbil. Odložil běžel netakticky, a ačkoli zaběhl trať ve slušném čase za 3:42,1 min., doběhl 5. (pouze 4 postupovali), a nedostal se do finále. Co na tom, že jeho čas byl téměř o tři vteřiny lepší než čas vítěze prvního rozběhu, co na tom, že jeho osud sdíleli i další běžci s časy pod 3:40,0.

Zklamal i tyčkař Rudolf Tomásek, který jen stěží ve finále zdolal laťku na 4,60 m (letos už "šel" nad 5 m) a to mu stačilo na 12. místo. Více se čekalo i od trojskokana Petra Nemšovského, výškařů Huebnera, Baudise a Haranta, chodce Bilka a dalších.

Chmelková mistryní Evropy na 400 m

Čest čs. lehké atletiky zachránila na ME v Budapešti 22letá Anna Chmelková, která se k velkému překvapení expertů stala mistryní Evropy v běhu na 400 m, když ve finále deklasovala všechny své velké rivalky. Časem: 52,9 vt. porazila o celou vteřinu druhou nejrychlejší čtvrtkařku, favoritku Maďarku Munkacsiovou, a vytvořila tak nejen nový čs. rekord, ale zlepšila o půl vteřiny rekord mistrovství Evropy, jehož držitelkou byla od roku 1962 v Bělehradě Ruska Itkinová.

Celkem dobře na ME obstála i nadějná čs. výškařka, 19letá Maria Faithová z Bratislavy, která zdolala - stejně jako držitelka bronzové Polka Biedová - 1,71 m, větší počet oprav však jí připravil o třetí místo.

Do finálových bojů v Budapešti se kvalifikovalo několik dalších čs. závodníků. Tak mladý sprintér Kříž doběhl jako pátý (za 21,3 vt.), - čtvrtkař Trousil "na stará kolena" obsadil rovněž 5. místo (zaběhl 400 Ki za 46,9 vt.), - a mladého Tomáše Jungwirtha připravil snad ve finále na 800 m o medaili jen natržený sval v závěrečných metrech, přesto za Mělké konkurence byl 5. v novém čs. rekordu za 1:46,7 min. A konečně: bratislavská sprintérka Eva Lehocká obsadila ve finálovém boji na 100 m velmi čestné 4. místo (za 11,9 vt.) a na 200 m byla šestá.

MISTRY EVROPY SE STALI

100 m Maniak (Polsko) 10,5 vt., 200 m Bambuck (Francie) 20,9 vt., 400 m Gredzinski (Polsko) 46,0 vt., 800 m Matuschewski (V. Německo) 1:45,9 min., 1500 m Tuemmler (Z. Německo) 3:41,9 min., 5000 m Jazy (Francie) 13:42,8 min., 10000 m Haase (V. Německo) 28:26,0 min., 110 m přek. Ottoz (Itálie) 49,8 vt., 400 m přek. Frinolli (Itálie) 49,8 vt., 3000 m přek. Kudinski (SSSR) 8:26,6 min., maratón: Hogan (V. Británie) 2:20,04,6 hod... 8 Kantorek (ČSR): 2:23,49,4 hod., 4 x 100 m 1. Francie 39,4 vt., 2. SSSR 39,8 vt., 3. Německo 39,8 vt... 7. ČSR 40,6 vt., 4 x 400 m 1. Polsko 3:04,8 min... 7. ČSR 3:09,3 min., chůze 20 km Lindner (V. Německo) 1:29:25,0 hod., 50 km Parnich (Itálie) 4:18:42,2 hod... 13. Bilek

JE BALAŠOVÁ MUŽ?

"Je dvojnásobná olympijská vítězka ve skoku vysokém a držitelka světového rekordu Rumunka Yolanda Balašová ve skutečnosti muž?" Touto otázkou se od budapeštského mistrovství Evropy zabývají všechny evropské sportovní listy. Na letošním ME v Budapešti se musely totiž poprvé v historii podrobit některé atletky lékařské prohlídce, dříve než mohly nastoupit na antukovou dráhu.

Yolanda Balašová sice

do Budapešti na ME přijela, když však byla pozvána na prohlídku, oznámila, že se při tréninku zranila a že nebude stejně startovat.

Rovněž i tři sovětské ženy: sestry Tamara a Irina Pressovy, a obhájkyně titulu ve skoku dalekém Šcelkanovová, předem věstorií podrobit některé atletky lékařské prohlídce, a proto prý raději na mistrovství Evropy nepřijely.

(4:36:59,8 hod.), dálka Davie (V. Británie) 7,98 m, výška 1. Madobust, 2. Sainte-Rose (oba Francie) oba 2,12 m, tyč Nordwig (V. Německo) 5,10 m, trojskou Stojkowski (Bulharsko) 16,67 m... 10. Nemšovský 16,14 m, disk Thorith (V. Německo) 57,42 m, kladivo Klim (SSSR) 70,02 m, koule Varju (Maďarsko) 19,43 m, oštěp Lusiš (SSSR) 84,48 m, desetiboj Noitke (Z. Německo) 7.740 bodů.

ŽENY

100 m Klobukovská (Polsko) 11,5 vt., 200 m Kirszensteinová (Polsko) 23,1 vt., 400 m Chmelková (ČSR) 52,9 vt., 800 m Nikoličová (Jugoslávie) 2:02,3 min., 80 m přek. Balzerová (V. Německo) 10,7 vt., 4 x 100 m Polsko 44,4 vt., dálka Kirszensteinová (Polsko) 6,55 m, výška čencíková (SSSR) 1,75 m, koule Čizová (SSSR) 17,22 m, disk Spielbergová (V. Německo) 57,76 m, oštěp Luettgeová (V. Německo) 58,74 m, pětiboj Tichomirová (SSSR) 4.787 bodů.

Nejúspěšnější V. Německo

Poprvé v historii evropských šampionátů nezískali lehcí atleti Švédska a Finska ani jednu medaili, naopak východoněmecké družstvo převzalo poprvé prvenství v Evropě. Družstvo SSSR může mluvit o debaklu, neboť získalo o 7 evropských prvenství méně než před 4 roky v Bělehradě a o 10 zlatých medailí méně než v r. 1954 v Bernu.

Rozdělení medailí

1. V. Německo 8 zlatých, 3 stříbrné a 5 bronzových. 2. Polsko 7 - 5 - 3; 3. SSSR 6 - 7 - 7; 4. Francie 4 - 3 - 7; 5. Itálie 3 - 0 - 0; 6. Z. Německo 2 - 10 - 9; 7. V. Británie 2 - 0 - 0; 8. Maďarsko 1 - 4 - 3; 9. Bulharsko 1 - 1 - 0; 10. ČSR 1 - 0 - 0; 11. Jugoslávie 1 - 0 - 0; 12. Belgie 0 - 1 - 1; 13. Řecko G - 1 - 0; 14. Rumunsko 0 - 1 - 0.

TRNAVA V CELE ČS. LIGY

V nejvyšší čs. fotbalové soutěži absolvovala mužstva první 4 kola, ve kterých hrála kopanou bez "betonování" své vlastní branky, a výsledkem je 92 gólů. V čele 1. ligy jsou fotbalisté Trnavy, kteří zůstávají jako jediní = plným počtem 8 bodů. V závěsu mají 3 pražské týmy a mužstvo Slovana Bratislavy. Fotbalisté Hradce Králové naproti tomu nezískali ze 4 mistrovských zápasů ani bod. ZJŠ Brno, které mělo tak skvělý nástup, prohrálo všechna tři další utkání.

2. kolo čs. ligy zmoklo, střelecký prach však nezvlhl, neboť 24 branek představuje slušný průměr. Sparta Praha se v Prešově revanžovala Lok. Košice (má uzavřené hřiště) za utkání posledního kola loňského ročníku (kdy jí nezasloužená porážka stála mistrovský titul), když zvítězila 3 : 0. Druhý košický klub VSS ponechal oba body na hřišti Slavie v Praze, kde zásluhou Kadraby "červenobílí" zvítězili 2 : 0. V Teplicích zvítězil elán domácího týmu nad zkušeností Inter Bratislavy (2 : 1). Nadějný útočník Dukly Nedorost dvěma překrásnými brankami rozbil obranný val Trenčína (Pražané zvítězili na Julisce 2 : 1), ZJŠ Brno prohrálo v Bratislavě se Slovanem 0 : 1, slabě hrající Hradec přenechal doma oba body nováčku soutěže Bohemians (3 : 4) a Trnava zvítězila v Žilině 3 : 2.

Fotbalovou hvězdou 3. kola byla levá spojka pražské Sparty Mašek, který se 4 brankami na Letné zasloužil o vysoké vítězství "rudých" nad Teplicemi v poměru 6 : 1. Slavia si už tradičně přivezla oba body z Brna, když zvítězila nad ZJŠ 1 : 0, Dukla prohrála v Trnavě velkou fotbalovou bitvu 0 : 1 tak trochu nešťastně - brankou z penalty. 27. bratislavské derby mezi Slvanem a Interem skončilo bez brank, přesto z Tehelného pole odcházelo 20.000 diváků spokojeno, neboť vidělo kopanou dobré úrovně. Fotbalisté Hradce byli v Trenčíně od první minuty utkání bez jakékoli šance a prohráli 3 : 1. - Košické týmy získaly tentokrát 3 body: VSS Košice porazily nováčka Žilinu šťastně 1 : 0 a Lokomotiva stačila

PRÁTELE HLEDAJÍ:

Mirka Hrádka (Melb.?), Frant. Šedu - listek v red. ;Tas.?), Ludvíka Hluchého a Jiřího Makovičku z 3obřinska u Mor. Krumlova.

Zjistíme-li adresy hledaných, oznámíme jim, kdo : na ně dotazuje. Bez výslovného pokynu hledaného hledáme jeho adresu tazatel. **HD**

- Ve zkratce

— Z čs. reprezentantů obstála na mistrovství Evropy v plavání v Utrechtu 14letá Milena Duchková, která v soutěži ve skocích s věže obsadila 4. místo. - Absolutními mistry Evropy v plavání se v Utrechtu stali reprezentanti SSSR, kteří v soutěži mužů i žen získali 12 zlatých, 7 stříbrných a 5 bronzových medailí, 2. V. Německo 4-6-5; 3. Holandsko 3-1-1; 4. Francie 2-0-1; 5. Anglie 1-3-4; 6. Itálie 1-0-1.

— Utkáním Maďarska s Holandskem v Rotterdamu (střetnutí skončilo po zásluze 2 : 2) bylo ve středu 7. září zahájeno oficiální mistrovství Evropy v kopané, kterého se zúčastní 31 evropských států.

— Vítězem 38. cyklistického závodu Praha-Karlovy Vary-Praha se stal 19letý východoněmecký reprezentant Hans Kazmierczak, který zajel trať dlouhou 232 km za 7:30:22 hod. Z čs. reprezentantů byl nejúspěšnější Jan Smolík, který skončil časem 7:31:15 hod. druhý. Na start přišlo 102 závodníků.

Mistrovství v odbíjené

V pražské Sportovní hale probíhají v těchto dnech závěrečné boje VI. světového šampionátu ve volejbalu, na který přijeli reprezentanti 22 států. Omlazený čs. tým vyhrál naprosto suverénně "svou skvělou" když porazil Jugoslávii 3 : 1 (výsledek se zůstává do závěrečných bojů), Čínu 3 : 2, Z. Německo 3 : 0, Itálii 3 : 0 a Dánsko 3 : 0 a postoupil do inálové skupiny nejlepších osmi. A tu hned v prvním utkání vyhráli Čechoslováci po dvou a půl hodinovém dramatickém boji nad čtyřnásobnými mistry světa a olympijskými vítězi, odbíjenkáři SSSR, 14 : 16, 15 : 12, 15 : 9, 6 : 15 a 15 : 4, a mají tak velkou šanci stát se mistry světa. (O dalším průběhu MS v příštím čísle).

Basketbal

Čs. basketbalové národní mužstvo vyhrálo na Sicílii velký mezinárodní turnaj a získalo Pohár města Ragusy. Omlazený čs. tým předvedl vynikající košíkovou a po 11 letech dokázal znovu - byť i těsně 73 : 72 b. - porazit reprezentační družstvo SSSR. Oba týmy začaly utkání ve vysokém tempu a předváděly výbornou střelbu z dálky. - Dobrou hru produkovali Čechoslováci i v dalších dvou střetnutích turnaje, ve kterých porazili přední evropský celek Simmenthal Milán 116 : 89 a americké družstvo Gulf Oil Corporation 105 : 104, když už v poločase prohrávali 47 i 56.

hrát v Praze s Bohemians 1 : 1, když "zelenobílí" předváděli úplnou exhibici, nebyli však stavu vstřílit branku.

Ve 4. kole překvapila Žilina, která rozdrtila ZJŠ Brno 7 : 0. Střelecký svátek měli i v Praze na Julisce, kde Dukla porazila Hradec Králové v procházkovém tempu 6 : 1. - Slovan Bratislava předvedl svým příznivcům skvělou kopanou a vyhrál doma nad Spartou nečekaně 4 : 1. Ovšem k tomuto vysokému vítězství dopomohly slovenským fotbalistům zadní řady letenských. - O jakousi malou revanž Prahy bratislavské kopané se postarala Slavia, která dvěma brankami Piši zvítězila nad Interem 2 : 1. - "Košická zeď" v Trnavě nevydržela, mužstvo VSS podleho vedoucímu týmu ligy, vysoko 0 : 3. Fotbalisté Teplic porazili Bohemians 2 : 1 a Trenčín hrál v Košicích s Lokomotivou 1 : 1.

LIGOVÁ TABULKA

1. Trnava 8 bodů, score 12 : 4; 2. Dukla Praha 6 b., score 15 : 3; 3. Slovan Bratislava 6 b., score 5 : 1; 4. Sparta 6 b., score 13 : 6; 5. Slavia 6 b., score 6 : 6; 6. Trenčín, 7. Bohemians, 8. Teplce (po 4 b.); 9. Inter Bratislava, 10. VSS Košice (po 3 b.); 11. Žilina, 12. ZJŠ Brno, 13. Lok. Košice (po 2 b.); 14. Hradec Králové bez bodu.

HLAS DOMOVA

Vychází čtrnáctidenně. iidi redakční kruh

Adresa: Hlas domova,

8 Moorhouse St., Richmond, E. 1., Vic.

Telefon: 42-5980

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: (Austr.) \$ 5.-, jednotlivý výtisk 20c.

PŘEDPLATNÉ DO ZÁMOŘÍ: lodí za přibližně totéž předplatné tj. austr. \$ 5.-, £ stg (nebo NZ). 2/-/-, US \$ 6.- nebo ekvivalent v jiné měně. — Výši letceckého příplatku do různých zemí sdělíme na požádání obratem.